

Реконструктивна хірургія периферичного парезу лицевого нерва: віддалені результати, ефективність лікування

Смоланка В.І., Сечко О.С., Чомоляк Ю.Ю., Гаврилів Т.С., Удод С.В., Бонка М.І., Шелемба В.М.

¹ Ужгородський національний університет, Ужгород, Україна

² Ужгородський обласний клінічний центр нейрохірургії та неврології, Ужгород, Україна

Мета. Встановити ефективність оперативного лікування периферичного парезу лицевого нерва шляхом пластики (анастомоз лицевого та додаткового чи під'язикового нервів).

Матеріали та методи. Ретроспективно проаналізовано ранні результати хірургічного лікування пацієнтів з периферичним прозо парезом (парезом лицевого нерва). Операції виконано в одному закладі (Обласному клінічному центрі нейрохірургії та неврології м. Ужгорода). Додатково виконано оцінку віддалених результатів операцій шляхом опитування оперованих.

Результати та їх обговорення. За період з 2008 по 2013 роки хірургічне лікування (пластика лицевого нерва) проводилось 21-ом пацієнтам, проведено 22 оперативних втручань. Розподіл операцій: 20 - пластика шляхом анастомозу лицевого та додаткового нервів, 2- пластика шляхом анастомозу лицевого та під'язикового нерву. Середній вік пацієнтів складав 42 роки (18-68 років), з незначною перевагою жінок (52,3% спостережень). Етіологія парезу лицевого нерва: 17 випадків- оперовані невриноми слухового нерву, 3 випадки- постравматичні (ЧМТ) та 2 випадки - оперовані стовбурові пухлини. В середньому термін від настання парезу до проведення оперативного втручання складав 2.5 місяці.

В передопераційному періоді функцію ушкодженого лицевого нерва оцінювали за шкалою House-Brackman яка в більшості спостережень була на рівні V (важка дисфункція). В післяопераційному періоді оцінювався час настання початкових проявів відновлення функції лицевого нерва, який в середньому склав 6 місяців.

Віддалені результати було оцінено у 15 пацієнтів (71.4%), середній період спостережень складає 3 роки (0-6 років). Хороші віддалені результати що отримані методом опитування відмічаються у 86,6% пацієнтів, за шкалою House-Brackman II та III (легка та помірна дисфункція).

Висновок. Оперативне лікування периферичного парезу лицевого нерва шляхом накладання анастомозу лицевого та додаткового нерву («кінець в кінець») є ефективною методикою. Серед основних факторів що впливають на ефективність операції слід виділити тривалість доопераційного парезу. Надійним прогностичним фактором є рання поява початкових проявів відновлення функції лицевого нерва та позитивна електроміографічна картина.